

Capaciteit

Vergadering besturen maart 2018
Vicariale Dienst Regio Oost-Vlaanderen

Programma

- Info tweeërlei:
  - Stand van zaken lopende werking capaciteitsgemeenten *Gent, Sint-Niklaas*
  - Info nieuwe capaciteitsgemeenten ?
Aalst, Denderleeuw, Evergem, Merelbeke, Beveren
- Historiek, groeiproces scholenbouw en capaciteit
- Specificiteit capaciteitsdossiers
- Stand van zaken
Basisonderwijs / Secundair onderwijs
- Capaciteitsmiddelen 2019 - 2021
- Aandachtspunten

Hoe is het gegroeid?

- ... reeds lang: ondermaatse toestand van verouderde schoolgebouwen, achterstand subsidiëring en financiering scholenbouw.
- Tijdens legislatuur 2004-2009 opstart van inhaalbeweging voor de scholenbouw in Vlaanderen
  - verhoging reguliere middelen voor scholenbouw;
  - inzet op publiek-private samenwerking (DBFM, Scholen van Morgen)

Masterplan scholenbouw

Vlaams Regeerakkoord 2014-2019:

“We maken werk van een masterplan scholenbouw. We creëren bijkomende schoolcapaciteit, in de eerste plaats in gemeenten, steden waar de capaciteitsdruk het grootst is.”

Het plan bestaat uit 5 strategische doelstellingen

1. Het bestaande onderwijspatrimonium vernieuwen
2. De onderwijscapaciteit uitbreiden
3. Alternatieve financieringsbronnen aanboren
4. Focus op de schoolgebouwen van de toekomst
5. Langetermijnplanning en een beheersmatige aanpak bevorderen

Capaciteitsproblematiek

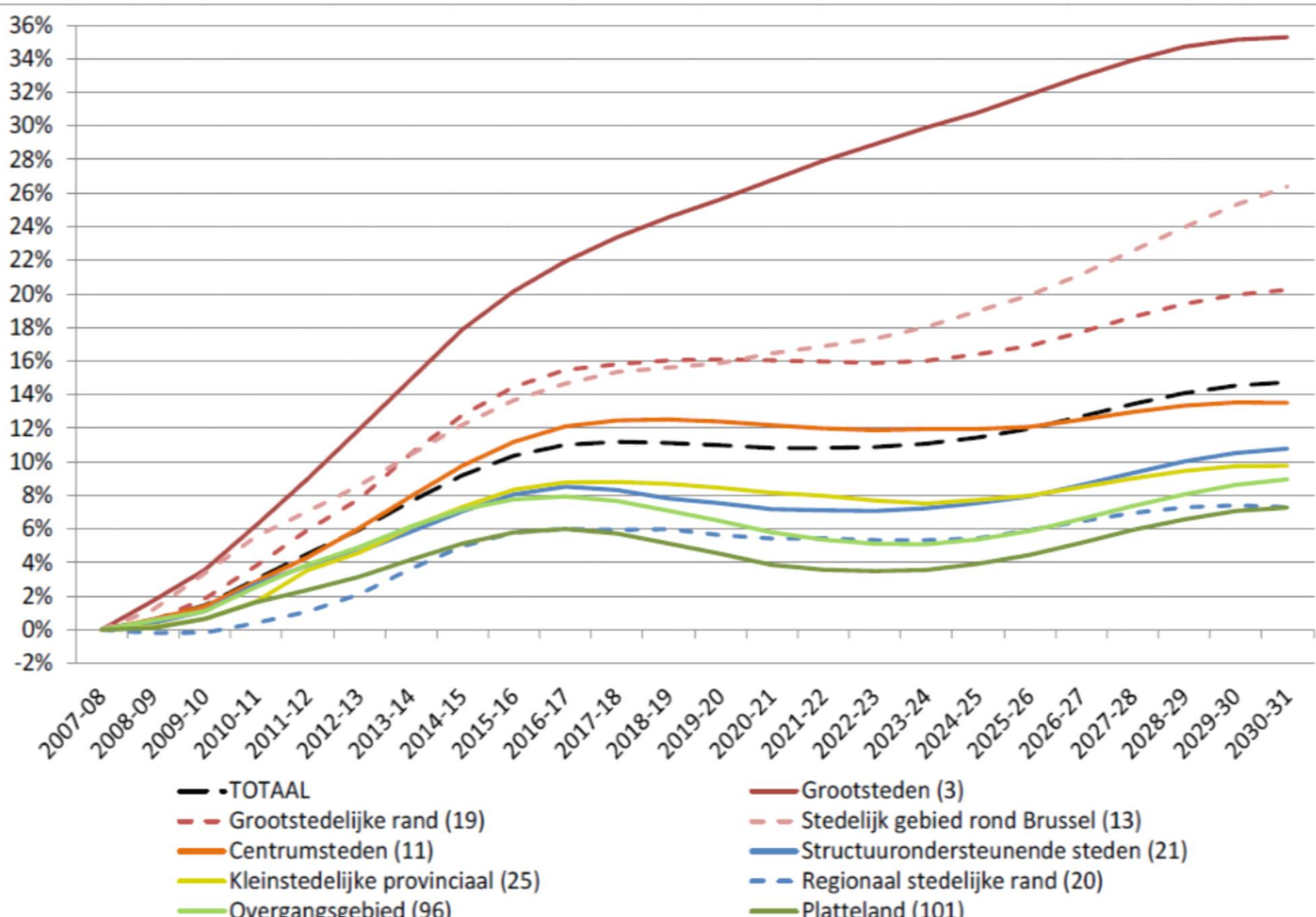
- Sterke bevolkingsaan groei manifesteerde zich eerst in het basisonderwijs en leidde tot een capaciteitsprobleem.

➔ **Capaciteitsprobleem = *verwachte aanbod kan niet voldoen aan de verwachte vraag***

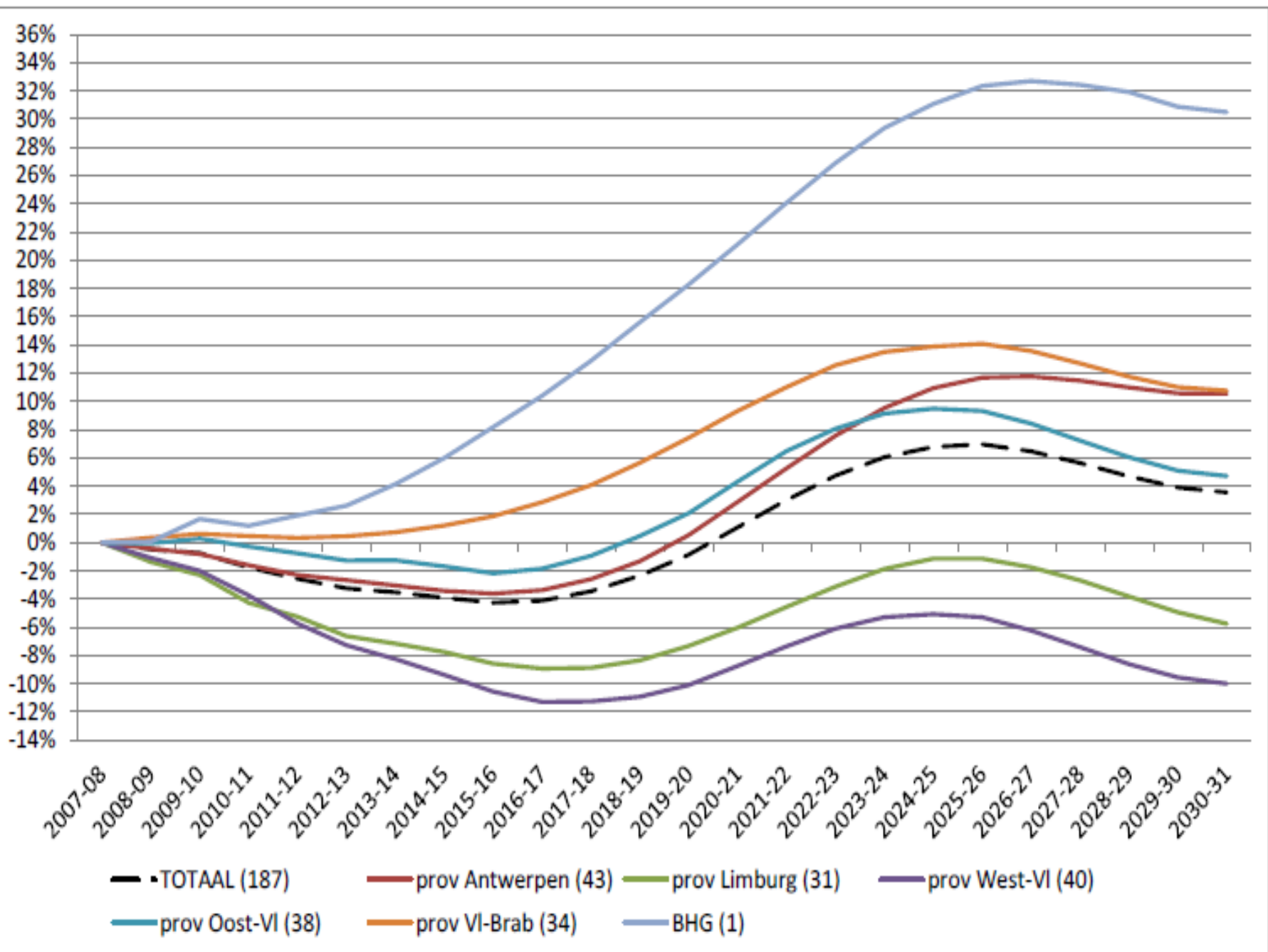
- In kaart brengen: 2015 [capaciteitsmonitor](#)
- evolutie 2007-2008 prognose 2030 -2031
- In gemeenten met capaciteitsproblemen: oprichten van lokale taskforce: problematiek bekijken en toekennen van middelen

Figuur 3 Evolutie van de vraag in het gewoon basisonderwijs (procentueel tov 2007-08) naar verstedelijking

Figuur 10 Evolutie van de vraag in het gewoon voltijds secundair onderwijs (procentueel tov 2007-08) naar provincie

Capaciteitsmiddelen & Lokale TaskForce

Sinds 2010 jaarlijks middelen om tegemoet te komen aan de acute capaciteitsbehoeften (basisonderwijs) in specifieke gemeenten

Gestart in 4 gemeenten, aansluitend verruimd naar 28 gemeenten

** Oprichten van lokale taskforce:

- Participatie van alle onderwijsverstrekkers
- Regierol van de stad/gemeente

Werkingsprincipes TFC

- Samenstelling van de TFC (vertegenwoordigers van de 3 onderwijskoepels/netten)
- Regierol van de stad
- Engagementsverklaring werkwijze en selectiecriteria lokale TFC
- Taak van de TFC:
  - Opvolgen van de capaciteitsbehoeften
  - Voorstellen capaciteitsuitbreiding in kaart brengen
  - én integreren in een actieplan of masterplan met een lange termijn perspectief
  - Verdeling van de capaciteitsmiddelen

- Criteria vastgelegd door de overheid
- Weging kan lokaal verfijnd worden
- Selectiecriteria voor de aanvragen (bao):
  - Capaciteitsdruk (wijk)
  - Aantal gecreëerde plaatsen
  - Duurzaamheid van het project
  - Snelheid van het project
  - Multi-inzetbaarheid van de locatie
  - Kostprijs per leerling
  - Evenwicht tussen de onderwijsnetten (verdeling OD II)

Gemeente	Theoretisch tekort basisonderwijs 2020/2021	2016	2017	2018	Totaal
Antwerpen	-7.679	13,30	14,50	15,50	43,30
Brussels HG	-2.859	9,50	10,00	10,50	30,00
Gent	-813	2,50	3,00	3,50	9,00
Schoten	-740	2,00	2,00	2,40	6,40
Sint-Niklaas	-626	2,00	2,00	2,30	6,30
Edegem	-490	1,00	1,10	2,00	4,10
Mechelen	-393	1,70	2,00	1,00	4,70
Sint-Pieters-Leeuw	-353	1,50	1,70		3,20
Grimbergen	-335	1,50	1,70		3,20
Tienen	-250	1,00		1,00	2,00
Landen	-246		1,00	1,00	2,00
Meise	-187	1,00		0,80	1,80
Bonheiden	-119		1,00		1,00
Halle	-112	1,00			1,00
Wemmel	-111	1,00			1,00
Machelen	-107	1,00			1,00
Totaal	-15.420	40,00	40,00	40,00	120,00

Tabel 2: overzichtstabel toegekende capaciteitsmiddelen per gemeente (2010-2018)

	GO	OGO	VGO	Totaal
Antwerpen	€ 51.707.036	€ 47.168.547	€ 65.627.747	€ 164.503.330
BHG	€ 22.889.656	€ 9.135.450	€ 39.270.086	€ 71.295.192
Gent	€ 9.703.460	€ 15.887.443	€ 15.506.300	€ 41.097.203
Mechelen	€ 13.760.094		€ 7.487.576	€ 21.247.670
Sint-Niklaas	€ 2.513.500	€ 798.000	€ 5.276.100	€ 8.587.600
Vilvoorde	€ 3.423.000	€ 2.435.807	€ 2.400.362	€ 8.259.169
Roeselare	€ 3.525.000	€ 1.788.660	€ 2.476.054	€ 7.789.713
Grimbergen	€ 1.483.307	€ 2.691.000	€ 3.525.693	€ 7.700.000
Schoten	€ 1.520.000		€ 4.880.000	€ 6.400.000
Leuven	€ 1.953.732		€ 4.075.868	€ 6.029.600
Asse	€ 1.671.300	€ 2.371.696	€ 1.357.004	€ 5.400.000
Sint-Pieters-Leeuw	€ 720.000	€ 1.320.000	€ 2.660.000	€ 4.700.000
Edegem	€ 1.970.300		€ 2.129.700	€ 4.100.000
Halle	€ 2.515.334		€ 1.306.995	€ 3.822.329
Landen	€ 1.260.000		€ 740.000	€ 2.000.000
Tienen	€ 1.000.000		€ 1.000.000	€ 2.000.000
Denderleeuw	€ 550.000	€ 560.000	€ 850.000	€ 1.960.000
Meise		€ 1.200.000	€ 600.000	€ 1.800.000
Bonheiden	€ 465.000	€ 70.000	€ 465.000	€ 1.000.000
Machelen	€ 314.333	€ 447.834	€ 237.833	€ 1.000.000
Wemmel		€ 685.000	€ 315.000	€ 1.000.000
Totaal	€ 122.945.052	€ 86.559.437	€ 162.187.317	€ 371.691.806

Stand van zaken

- Capaciteitsmiddelen zijn verdeeld t.e.m. 2018 (laatste 3 jaar 9 mio euro voor Gent, 6,3 mio euro voor St-Niklaas)
- Verdeling van de middelen 2010-2018 Gent

GO!	OGO	VGO	totaal
9.703.460	15.887.443	15.506.301	41.097.204

- Tot nu toe capaciteitsmiddelen voor basisonderwijs, maar nu wordt de druk in secundair onderwijs groot
- Vanaf 2019: 3 jaar opeenvolgend 50 mio euro voor Vlaanderen

Actualiteit

42 kinderen op wachtlijst na inschrijvingen Sint-Maarten Middenschool

18/03/2018

In heel wat middelbare scholen hebben ouders dit weekend hun kind ingeschreven. Dat was ook zo in de Sint-Maarten Middenschool in Beveren. Die school kwam vier dagen geleden in het nieuws omdat er vanaf woensdag al ouders stonden aan te ...

Geen kamperende ouders aan GTI Beveren: "Wij geven iedereen een plaats"

16/03/2018

Als er morgen bij ons op school een capaciteits-probleem blijkt te zijn, dan creëren we gewoon extra plaatsen bij. Dat zegt de directeur van het Gemeentelijk Technisch Instituut in Beveren. Het GTI is voorlopig de enige secundaire school in ...

Schoolpoortkamperen aanstekelijk: nu ook aanschuiven aan andere scholen in Beveren

15/03/2018

Wat te vrezen was, is ook gebeurd. Ook bij andere secundaire scholen in Beveren staan intussen ouders te kamperen om hun kinderen in te schrijven. Aan de Sint-Maarten Middenschool, waar het gisteren allemaal begon, berusten de ouders intussen in hun ...

Minister Crevits: nieuwe capaciteitsmonitor brengt schoolnoden in kaart

15/03/2018

'Middeleeuwse toestanden'. Zo omschrijft de Beverse burgemeester Marc Van de Vijver de situatie aan de scholen. Hij vraagt aan Vlaams onderwijsminister Hilde Crevits om dringend een efficiënter inschrijvingssysteem op poten te zetten, en om een oplossing te ...

Nu al 3 dagen kamperen voor schoolinschrijving in Beveren

14/03/2018

In Beveren heeft de kampeerhysterie aan de schoolpoorten een hoogtepunt bereikt. Toen aan de Sint-Maarten Middenschool in Beveren enkele ouders vanmiddag zelf een inschrijvingslijst aanlegden, maar liefst drie dagen voor de eigenlijke inschrijvingsdag ...

Schoolkamperen: al hard gewerkt aan verhoging van de capaciteit

14/03/2018

Ongeziene toestanden dus daar in Beveren, veroorzaakt door een vroegtijdig initiatief van enkele ouders met een massale kettingreactie tot gevolg. Commotie die volgens het gemeentebestuur van Beveren eigenlijk helemaal niet nodig is.

(Nieuwe) capaciteitsgemeenten

Hoe worden de gemeenten bepaald die als 'capaciteitsgemeente' zullen erkend worden voor de volgende ronde?

- Update Capaciteitsmonitor infrastructuur
  - Zomer 2018 Demografische evolutie bekijken
  - Sterke stijgers
    - Stijging in absolute cijfers
    - Procentuele stijging
    - Gemeenten waar de verwachte vraag het verwachte aanbod overstijgt
  - Gemeenten brengen de capaciteit 'aanbodzijde' in kaart
    - Engagement van de gemeenten (brief kabinet)
    - Sjabloon bevraging (initieel: februari 2018)

Gemeenten onder druk

- Aalst,
- Denderleeuw,
- Evergem,
- Gent *,
- Merelbeke,
- Beveren *,
- Sint-Niklaas

* Reeds informatie
'aanbodbevraging binnen

Lokale Taskforce Capaciteit

- In capaciteitsgemeenten die capaciteitsmiddelen ontvangen

Voorgesteld traject lokale taskforce

- Stap 1: samenroepen van een lokale TF (bao en so)
- Stap 2: aanbodbevraging en analyse van het aanbod
- Stap 3: opstellen van een masterplan
- Stap 4: selectie van capaciteitsdossiers
- Stap 5: opvolging

Traject Lokale Taskforce

- Stap 1: samenroepen van een lokale TF
  - Is reeds gebeurd voor St-Niklaas, Gent ... andere capaciteitsgemeenten?
- Stap 2: aanbodbevraging en analyse van het aanbod
  - Sjabloon in februari + toelichting
  - Deadline aanbodbevraging: 27 april 2018
- Stap 3: opstellen van een lokaal masterplan (so)
  - Mei-november 2018

- De LTFC stelt lokaal masterplan op met info uit analyse vraag- en aanbodzijde,
  - capaciteitsbehoeften per studierichting,
  - oplist de mogelijkheden op niveau van infrastructuur,
  - opstellen van een investeringsplan met zorg voor studiecontinuïteit in het studieaanbod
- Evenwichtig en toekomstgericht uitbouwen van het studieaanbod en garanderen van studiecontinuïteit op regionaal vlak, rekening houdend met programmatiemogelijkheden.

- Stap 4: selectie van capaciteitsdossiers
(mogelijke) criteria voor (secundair) onderwijs
  - Aantal plaatsen dat wordt gecreëerd
  - Druk verlichten in onderwijsvormen/studierichtingen die onder druk komen te staan
  - Garantie studiecontinuïteit
  - Keuze type school (domeinschool, campusschool of verticale sch.)
  - Kostprijs (per bijkomende leerling)
  - Snelheid waarmee het project kan gerealiseerd worden
  - Bereidheid om infrastructuur open te stellen
  - Duurzaamheid van het project
  - Nastreven evenwicht tussen de onderwijsnetten
- Stap 5: opvolging
- 2018 focus op eerste graad

Focus eerste graad so

- Grote(re) groepen lln zullen zich eerst in de eerste graad aanmelden
- In de eerste graad kan geïnvesteerd worden in voldoende generieke lokalen
- Het laat toe om scholen met capaciteitsdruk de eerste graad 'te ontvetten' en plaats te creëren voor lln 2de en 3de graad

concrete timing

- 19/02 - 15/03 Beslissing aanbodbevraging
- 15/03 - 15/05 aanbodbevraging
(*info verzamelen vóór 27 april*)
- 04 - 05 afsprakenkader
- Zomer: capaciteitsmonitor
- Zomer: bepalen capaciteitsgemeenten
- Najaar: Bekendmaking middelen
- 1 december: indienen lijst TFC
- Nieuwe middelen 2019 - 2021

Infrastructuur en middelen

- Andere financieringsmogelijkheden:
  - Reguliere wachtlijst AGION
  - DBFM-dossiers
  - Aankoopprocedure uitbreiding infrastructuur
  - Huursubsidies
- Op 1/12/2017 verscheen een nieuwe oproep i.f.v. huursubsidies. Het gaat om een nieuwe vorm van huursubsidies, waarbij een gebouw dat nog niet eerder werd gebruikt voor onderwijs, voor maximaal 18 jaar kan gehuurd worden om onderwijs in te organiseren.
- <https://www.agion.be/huursubsidies>.

 22 maart 2018

Tweede oproep voor huursubsidies

AGION lanceerde een tweede oproep voor de indiening van de huursubsidie-aanvragen. Elke inrichtende macht uit het gesubsidieerd onderwijs kan zich **tot en met zondag 1 april 2018** kandidaat stellen om een huursubsidie voor schoolinfrastructuur te verkrijgen. Alle gesubsidieerde onderwijsinstellingen kunnen een aanvraag indienen. De subsidie kan worden toegekend aan inrichtende machten uit het gesubsidieerd onderwijs om een gebouw te huren dat voorheen,

[Lees meer](#)

... onder de aandacht

- **MIDDELEN**

- Capaciteitsmiddelen: effectief wegwerken capaciteitsdruk
- % eigen kosten voor besturen katholiek onderwijs blijft
  - Subsidiëring bao: 70 %
  - Subsidiëring so: 60 %
- Druk andere netten: verdeling middelen volgens afspraken OD II
- Keuze inzet capaciteitsmiddelen TFC:
  - Hoe bekijken we de weging van de criteria?
  - Prioriteit onderwijs voor kinderen en jongeren of prioriteit aan verdeling over de netten?
- ...

- **MASTERPLAN, meerjarenplan:**

- Op niveau van het bestuur, SG, BOS, regio, net ...
- Onderwijsaanbod (ook BuO)
- Scholenbouw

Hebben we voldoende zicht op de globale infrastructuur en aanbod? Zicht op de profilering van scholen / type school, de verrijking van elkaar?

- PROCEDURE
  - Specifieke situatie van katholiek onderwijs:
    - Meerwaarde / knelpunt
  - Nood aan welke ondersteuning van wie?
  - TFC: evenwicht participanten
- INFORMATIE
- Delen van expertise Gent
  - *Informereren*
  - *Opvragen data*
  - *Standpuntbepaling*
- De plaats van BUITENGEWOON onderwijs

... Nog veel te verhelderen, uit te klaren ...

Gezamenlijk gedragen aanpak maakt ons sterker

Ondersteuning?

- Wat kunnen we voor jullie doen?

- Katholiek Onderwijs Vlaanderen

- Dienst Bestuur & organisatie

- Directeur Dirk Van Stappen*

- Medewerker voor Oost-Vlaanderen Dirk De Smet; DBFM-dossiers Filip Canfyn*

- xx@katholiekonderwijs.vlaanderen 02/507 07 74

- Vicariaat Onderwijs Gent

- Diocesaan Onderwijsbureau

- Annemie De Clerck*

- Annemie.declerck@katholiekonderwijs.vlaanderen

- 09/269 14 80 - 0474/70 35 24

Katholiek Onderwijs Vlaanderen

- **Vertegenwoordiging:**
  - Centrale taskforce capaciteit (*kabinet, departement Onderwijs en Vorming, Agion, koepels*)
  - Klankbordgroep capaciteit (centrale TFC + vertegenwoordigers van capaciteitsgemeenten)
- **Informereren, ondersteunen**
  - Via werkgroep grootstedenbeleid
  - Lokaal: aanwezigheid op overlegmomenten
  - Vraaggestuurd

- Vier ankerpunten:

- Respect voor eigenheid van de besturen en eigen initiatieven. Tijdig informeren en ondersteunen: elementen als mobiliteit, beschikbaarheid en kostprijs bouwgrond, kostenraming, ...
- Mee ondersteunen masterplan aanbod so in de regio
- Betrekken van mensen uit de regio's bij de uitrol van de strategie
- Één enkel aanspreekpunt voor capaciteit per regio

VICARIAAT ONDERWIJS

Het vicariaat onderwijs is verantwoordelijk voor de regionale **coördinatie** en **ondersteuning** van de **dienstverlening**, **belangenbehartiging** en **representatie** van de besturen van alle katholieke (hoge)scholen, internaten centra en universiteiten op lokaal vlak en Vlaanderenbreed. Daarnaast is het vicariaat de regionale gastheer voor de vanuit Katholiek Onderwijs Vlaanderen inhoudelijk aangestuurde dienstverlening aan scholen en hun bestuur.

